

A TENGERPART

NAPILAP.

VI évfolyam.

FIUME, szombat 1909. március 6.

52. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Via del' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet

Nyomda telefontábla (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petty sorja 40 fillér.

Háborus idők.

Háborus időköt élünk. Az emberek között a beszélgetések főtémáját mindenütt csak az a kérdés alkotja, hogy lesz-e háboru, avagy sem.

A politikai látóhatárt sötét fellegek borítják, amelyből minden pillanatban lecsaphat a szikra, ami aztán mindent lángra gyújt és lobbant. No meg aztán az előkészületek is mind meg vannak téve, úgyhogy akármelyik nap megtörténhetik a mozgósítás. A hadvezetőség-nél és a katonai hivatalokban lézasan folyik a munka.

Mindenki evidenciában van tartva és március hó folyamára máris sok tartalékos kapott behívót. Lehet, hogy mindez csak a szükség-szerű elővigyázat megtétele érdekében történik, de az sem lehetetlen, hogy még március hava meghozza a véres galibát, amitől az Isten óvja sokat szenvedett hazánkat, mert erre csakugyan nem volna szükségünk!

Az a magyar katona valóban nem tudna megmondani, hogy miért áll oda az ágyuk elé, nem is lehet senkinek sem megmagyarázni azt, hogy mire volna jó nekünk az a háboru! Persze, a nagyhatalmi hóbort mindenbe belekerget bennünket! Valóságos átokként nehezedik ez reánk!

Ez tulajdonképpen minden bajunk és nyomorúságunk kuforrása. Emiatt kell egységesnek, illetőleg osztráknak lenni az u. n. közös hadseregnek, ezért nem kaphatjuk meg az önálló bankot és ezért nem fejlődhetünk sem politikailag, sem pedig gazdaságilag. Az a szerb, aki háboruba indul majd, legalább tudja azt, hogy miért harcol és vérzik!

Lélekesebb az ideáért, mert hazája nagyobboldását és erősödését reméli attól. De nincs okunk a legtávolabbról sem, hanem mélyen el kell keseredve lennünk a felett, hogy ezeréves multunk dacára még mindig az osztrák rabigában nyögünk.

Wienből, rángócalnak bennünket ide és tova és ha úgy tetszik ott fönn a Burgban, szépen lemasiroztatják a magyar bakákat a Balkánra, ágyúotléléknek.

Mi hasznunk van nekünk egyáltalán az egész annexióból, amely a mostani nagy balkáni bonyodalmat előidézte?

Mi jót várhatunk mi Boszniától és Hercegovinától? Mikor fognak megtérülni azok az óriási kiadások, amiket ezeknek a tartományoknak az annektálásába, annexiójába és most fegyveres erővel való megszállásába befektettünk?

De nemcsak Magyarország, de még Ausztria sem fogja megtalálni soha sem a maga számítását! Bosznia és Hercegovina legfeljebb egy-két évtizedig fognak a monarchiához tartozni s amint csak lehetséges lesz, el is szakadnak szépen tőlünk. Azután pedig üthetjük bottal a nyomát a sok költségnek.

Bizony végzetes hiba volt külügyi hivatalunktól, ezt az egész külföldi bonyodalmat felidézni. Erre egyáltalán sem hazánknak sem Európának nem volt szüksége. Még ha nem is kerülne a dolog háborúra, akkor is a mostani annexió és a katonai költségek óriási terheket rónak ismét hazánkra, ami a mostani súlyos gazdasági viszonyok közepette, amikor a szociális viszonyok között napról napra fokozódik a drágaság, még hatványozottabb mértékben fogja éreztetni a hatását. *Mennyi mindenféle áldást hozó kulturális bejuttatást lehetett volna pedig eszközölni azzal a rengeteg pénzzel, amibe nekünk ez a balkáni bonyodalom került és még kerülni fog.*

Igazán leírhatatlan, hogy mily óriási teherként súlyosodik a militarizmus világszerte a nemzetekre. Elképzelhetetlen, hogy hová fog vezetni mindez, ha még tovább is így tart.

Nemcsak a háborúk iszonyu következményei, de a fegyveres békének a lerokasztó terhe alatt össze fognak roppanni a nemzetek. És megfoghatatlan, mintha a nemzetek minden józan gondolkodásukat elvesztették volna, mindenfelé hihetetlen mértékben fegyverkeznek. Egyik a másikat kergeti be a legőrültebb beruházásokba. A hadügyi felszerelések újabb meg újabb tökéletesbülése megfelelő kiegyensúlyozással véget nem érő arányokat öltött már.

Érthető tehát, ha az egész világ hangulata a háboru veszedelmének az izgató hatása alatt áll. Mert nem csupán arról volna szó, hogy Ausztria-Magyarország fegyveres uton intézi el a Szerbiával felmerült konfliktusát, hanem ez a konfliktus könnyen eredményezheti más államok beavatkozását is, ami azután egy nagy európai háborúra is vezethet. A tözsdéket is a háborus hírek uralják. Mind az értéktözsde, mind pedig a gabonátözsde abnormisan ideges állapotban van. Az összes értékek érzékenyen hullámoznak. Pang a vállalkozási kedv s mindenki féltve gondol értékeinek a megőrzésére.

Mindenesetre már a legközelebbi jövőnek mind a külpolitikai helyzet tisztázása dolgában, mind pedig a nálunk függőben levő nagy kérdések tekintetében bármely irányban meg kell hoznia a döntést. Szerbia bámulatos szívóssággal ragaszkodik követeléseire és azon óhajának kielégítése nélkül, hogy a tengerrel közvetlen vasúti összeköttetést kapjon, aligha lesz lehetséges a Szerbiával való konfliktust békés uton elintézni. A mi függő kérdéseink dolgában pedig még mindig bizonytalanság uralkodik, úgyhogy csakis a jóslások terére kellene lépni, avagy kombinátásokba bocsátkozni, hogy mi lesz és mi nem lesz. Adja a sors, hogy hazánk ezeket a mostani súlyos időköt is sikerrel élje át!

A nagyszerb pör.

Zágrábból jelentik: A tegnapi tárgyalást pontban kilenc órakor nyitotta meg Tarabokia elnök. A szokásos formások elintézése után folytatják a vádirat felolvasását a hatvanegyedik oldaltól. A járások szerint csoportosított bizonyítási anyagát tartanak, még pedig Cirkvenicánál és Dubicánál.

A tárgyalás menete unalmasan egyhangú. A karzaton minduntalan mozognak, köhécselnek. A vádlottak szép csendben figyelnek és csak néha adnak okot apró incidensekre.

Fél tíz óra tájban az elnök észreveszi, hogy néhány vádlott újság olvasással tölti az idejét. Az elnök haragosan rájuk szól:

— Ne tessék itt újságot olvasni. Ez már mégis csak lebecsülése a bíróságnak. Tegyük le azokat a lapokat!

A vádlottak szó nélkül engedelmessé válnak.

Háromnegyed tízkor az elnök öt perces szünetet rendel el. A szünetben a vádlottakat nem engedték ki a folyosóra, nehogy valakivel érintkezessenek. Általán a vádlottakat szigorúan elszigetelik. Az egyikükhöz oda lépett egy ügyvédjelölt és beszélgetést kezdett vele, de nyomban odasielt a rendőr és elvezette őt onnan.

Szünet után tovább olvasták a vádiratot. Az egyik passzusnál elkeseredetten fakad ki Kacsar Szeván vádlott, Sztrmen község fiatal jegyzője:

— Ez hazugság!

Elnök: Ezért rendentasítom. És ha ez bármelyikük részéről is megismétlődik, kénytelen leszek az illetőt fegyelmi büntetéssel sújtani.

Féltizenegy órára végeztek a vádirat bizonyítási anyagának Jaszenovác, Okutyáni és Pakráczra vonatkozó részeivel.

Negyed tizenkettőkor az elnök hosszabb ebédidőt rendelt el.

Szünet után folytatják a vádirat felolvasását. Sorra kerül a sztara—gradiskai anyag. Ezt követi az utolsó járás, a kostanjáczai. Az után a védelemre való általános visszatekintést és végezetül a vádirat befejezését olvassák fel. Déli egy órakor elvégezték a vádirat felolvasását.

Ekkor az elnök megjegyzi, hogy a vádirat határozatot a báni tábla megerősítette, szóval az jogerős,

Félkettőkor az elnök berekeszti a tárgyalást.

Ma reggel 9 órakor elkezdtek a vádlottak kihallgatását, amely a vádirat sorrendje szerint történik. A vádlottak kihallgatása eltart tizenhetedikéig, amit abból következtetnek, hogy az ügyészség akkorára idézte be a tanuit.

UJDONSÁGOK.

— **Oszták miniszter Lovranában.** Weiskirchner dr. oszták kereskedelmi miniszter Prantner tanácsosa kíséretében tegnap Lueger bécsi polgármester látogatására Lovranába érkezett. Az állomáson Schmidt-Zabierow báró kerületi kapitány fogadta őket. Hohenlohe herceg trieszti helytartó szintén Lovranába érkezett, hogy a miniszternél látogatást tegyen.

— **A rapprezenanza ülése.** A városi képviselőtestület ma pénteken este 6 órakor Vio Ferenc dr. polgármester elnöksége alatt ülést tart, melynek napirendjét tegnapi számunkban már részletesen közöltük.

— **Az új stagione.** A színházberlő válalat a közönség tudomására hozza, hogy az „Erodiade” új dalmű tökéletes előadásának biztosítása végett március 9-ére halasztotta el az első előadást. A főszereplők: Erode bariton — G. Bellantoni, Jokaima tenor — J. Garcia, Samuele basszus — O. Carozzi, Vitellio basszus — E. Molinari, Erodiade — L. Hotkoska, Salome — A. Ricci. Karmester Gino Neri, karvezető — L. Zucchi.

— **Hadiszállítók Fiumén át.** A magyar horvát hajóstársaság „Brassó” gőzöse ma reggel különféle hadiszállítványokkal elindult Metkovicba. A mai és holnapi nap folyamán a „Dániel Ernő”, a „Maros” és a „Villám” gőzösök is elindulnak különféle ételmiszterekkel, szénával, konzervekkel és hadiárúkkal Metkovicba illetve Teodoba és Gravosába.

— **Pályázat a főkapitányi állásra.** A városi tanács a következő pályázatot írja ki a nyugdíjazott Dolzani főkapitány állásának betöltésére:

Pályázat hirdetik a fiumei rendőrség főkapitányi állásának betöltésére a fizetési szabályzat által előírt III. osztályú illetmények alapján, nemkülönböztetve ennek betöltésével esetleg megüresedő helyekre.

A pályázók kötelesek beadványaikat a városi tanácshoz március 31-ig intézni. Hozzácsatolandók a születési adatokat, magyar állampolgárságot, büntetlen előéletet, teljes egészséget, a jogi tanulmányokat, az olasz és esetleg más nyelv ismeretét bizonyító okmányok, továbbá a rendőrség kötelékében esetleg teljesített szolgálati idő és minden más jogcím mely igazolja az illetőnek képességét ezen állásra. A pályázó köteles megemlíteni, nincs-e valamely városi alkalmazottal vérbeli rokonságban.

Azon esetben, ha a pályázat által kiírt állást olyan egyén nyerné el, aki eddig nem volt a rendőrség kötelékében, az illető egy évi próbaszolgálatot teljesít, melynek letelte után kielégítő szolgálat esetén véglegesítettik.

— **Ujabb harc a kivándorlók szállításiért.** Élénk emlékezetünkben van még az a harc, mely két-három esztendő előtt kirozott az atlanti hajózási vállalatok között, mert a magyar kormány a kivándorlók szállítását a Cunard Line angol vállalatra bízta, azzal a kötelezettséggel, hogy a vállalat a kivándorlókat Fiuméból tartozik Newyorkba szállítani. E rendelkezés ellen főleg a német hajózási vállalatok, a Norddeutscher Lloyd és a Hamburg-Amerika vonal zúdultak föl, melyeknek érzékeny veszteséget jelentett a Cunard-szerződés. A német vállalatok megüzenték a harcot és leszállították a viteldijakat. A harc nem tartott sokáig, mert a vállalatok jobbnak tartották a békés megegyezést, vagyis azt, hogy az üzletre inkább a kivándorló fizessen rá, mint a hajózási társaságok. Ezt az üzleti elvet vallották és megegyeztek abban, hogy fölemelik a viteldijakat és a Cunard Line, illetve a magyar kormány hozzájárul ahhoz, hogy a fölös számú kivándorlókat Brémán és Hamburgon át is szállíthassák át az ujvi-

lágba. Ez a béke a magyar kormány támogatásával tartott a legutóbbi napokig, úgy hogy a Norddeutscher Lloyd félig-meddig állami jóindulattal, illetve hozzájárulással folytathatta a magyar kivándorlók szállítását, ami a Norddeutscher Lloyd üzleti életében a magyar kivándorlók toborzását jelentette. Ezt a békét, mert nem a legrosszabb üzlet, a Norddeutscher Lloyd „beesültesen” be is tartja, szemben a Hamburg-Amerika vonallal, melynek jobban megy a dolga, mint a Norddeutscher Lloydnak, mely már a magyar kormányval is packázni mer, nem akarván megfizetni a kivándorlói alapnak járó tíz koronákat. A Hamburg-Amerika vonal ezt tagadja ugyan s azt mondja, hogy ő neki az Adriával van elszámolási differenciája és nem a kormányval. A belügyminiszter már is levonta az összetűzésből a következtetéseket, mert megtiltotta a Cunardnak, hogy a Fiumében jelentkező fölös számú kivándorlókat „átadja” a Hapagnak. A belügyminiszternek ezt a rendelkezését nem lehet kifogásolni, csak azt sajnáljuk, hogy ugyanezt a radikális eljárást nem alkalmazta a Norddeutsche Lloyddal szemben is, mely megfizeti ugyan a kivándorlók után járó tíz koronákat, de hogy milyen veszedelmes és pusztító munka árán, az iránt jó lesz a kormányval is érdeklődni. A legújabb harcról félhivatalosan a következőket közlik:

„A belügyminiszter tudvalevőleg eltiltotta a kivándorlóknak a Hamburg-Amerika vonal hajóira való irányítását, mert ez a társaság a kormányval szemben vállalt kötelezettségeit nem teljesítette. Bécsi lapok útján a Hamburg-Amerika vonal most azzal akar védekezni, hogy ez a tilalom nem a kormány iránt vállalt kötelezettség nem teljesítése, hanem az Adria-társasággal fenforgó differenciái miatt következett be, amivel szemben viszont az Adria azt jelenti ki, hogy neki a dolog természeténél fogva sem lehet része a Hamburgon át való kivándorlás eltiltásának előidézésében, mert ezen utirányt a belügyminiszter tiltotta el és így a Hamburg-Amerika vonalnak nem az Adriával, hanem a belügyminiszterrel szemben fenforgó differenciái szolgáltattak okot. A tényállás az, hogy a Hamburg-Amerika vonal a legutóbbi időben megtagadta a magyar kivándorlói alap számára kikötött törvényes illetmények befizetését, holott erre 1904. év óta kötelezve van és egészen a közelmúltig ez illetményeket tényleg fizette is. Mivel e kötelezettséget a Hamburg-Amerika-Linie teljesíteni nem akarja, a belügyminiszter eltiltotta a Hamburgon át való kivándorlást és arra nézve elrendelte a megfelelő intézkedéseket.

— **Ballát bojkottálja a pozsonyi sajtó.** A pozsonyi lapok tudvalevőleg energikusan visszautasították Balla Kálmán szingizgató titkárnak a pozsonyi közönség ellen intézett támadását, amelyben a pozsonyi közönséget hazafiatlansággal vádolja.

A pozsonyi lapok még csak meg sem támadták Balla Kálmán igazgatót, csupán annyit követeltek tőle, hogy jobb előadásokat produkáljon. Erre Balla azzal felelt, hogy egy hetilap szerkesztőségétől megvonta a szabadjegyet. A napilapok szerkesztőségeinek tagjait pedig a színházba menetkor vegzációkban részesítette, mire az összes helyi napilapok tulajdonosai és szerkesztői a tiszteletjegyeket visszaküldték és elhatározták, hogy sem a szingizgatókat nem teszik közzé, sem kommunikét nem adnak ki és tartózkodnak kritikák írásától is.

A kezeink közt levő tegnapi s mai pozsonyi lapok tényleg egy szót sem írnak többé Balla társulatáról. Érdekes az is, hogy a pozsonyi közönség mindenben helyesli a sajtó eljárását.

— **Hogyan lehet a „Carpathia”-val a nyílt tengeren érintkezni.** A Cunard-Line „Carpathia” hajója, mely holnap hagyja el Fiumét New-Yorkba menet, drótnélküli táviratokat vesz fel utközben és pedig márc. 7-én

délelőtti 8 óráig délutáni 4 óráig az anconai Monte Cappuccini állomás után 8-án 7 óra reggeltől 4 óra délutánig a S. Maria di Leuca (Puglia) állomás után; 10-én reggeli 7 óráig esti 6 óráig a Ponza-szigeti állomás és 11-én reggeli 9 óráig esti 10 óráig a Capo Sperone-n levő drótnélküli állomás után.

— **Sziklákon összezuzódott dereglye.** Tegnap délfele a Gregersen és Schwarz kikötő-építési vállalat három Pretucából Finnre felvontatott közszállító dereglyéjét egy hatalmas szélrohám elszakította a vontatógőzösiől. Az egyik dereglyét aztán magával ragadta a szél és a cantridei part felé lökte, minek következtében ez nekiment a parti szikláknak. A kórakomány a tengerbe zuhant, míg a dereglye a sziklákon összetört. A dereglyén levő kíséretnek sikerült szerencsésen megmenekülnie. A két másik dereglyét csak nagy nehezen tudták megmenteni.

— **Életunt fiatalember.** Vecerina János 19 éves helybeli fiatalember, ki a Belvedere-lakik, tegnap délután szobájába vonult, hol megivott egy üvegecske vitriolt s egy eddig meg nem állapított másik mérget.

Szerencsére a fiatalember nyögésére és jajgatására figyelemmel lettek a házbéliek, kik a szobájába hatolva, rájöttek az öngyilkosságra. Rögtön hívták a mentőket, kik a fiatal embert a kórházba szállították, a hol az orvosok gyomormosást végeztek rajta. Az öngyilkos lakásában egy levelet hagytott hátra, melyben azt írja, hogy reménytelen szerelme folytán válik meg az élettől s egyben bocsánatot kér hozzátartozóitól tévéért. Állapota súlyos.

— **Egy földmives balesete.** Tegnap délután 4 órakor a Zengből érkező „Ante Siarcevicich” idehozta Rukavina Ferenc 54 éves san-giorgioi földmivest, ki munkája közben elesett és eltörte az egyik lábát. A gőzösről a mentők szállították a kórházba.

— **Egy kikötőmunkás balesete.** Rajkovich János 18 éves oroszai illetőségű munkás tegnap reggel a Zichy mólón dolgozott, s munka közben egy súlyos gyapotból esett a bal lábára.

A mentők különféle zuzódásokkal szállították a kórházba.

— **Elfogott szökevény tanuló.** A rendőrség tegnap reggel bekísérte Rosenkranz Agyal 16 éves drohobici (Galicia) illetőségű tanuló. A rendőrtisztviselő kérdésére azt felelte, hogy atyja a drohobici kerületi törvényszék tisztviselője s ő a gimnázium hatodik osztályába jár, de mivel a napokban lefolyt vizsgán megbukott elszökött hazulról s 50 korona készpénzt is vitt el szülei pénzéből. Azután sirva kérte a rendőrtisztviselőt, hogy értesítse táviratilag szüleit hollétéről, mert azok bizonyára nagyon aggodnak miatta s ő vissza akar térni hozzájuk. További intézkedés a rendőrség fogházában tartják.

— **Az öngyilkos ügyvéd temetése.** A tegnapielőtt az Európa szállóban öngyilkossá lett Szadowszky József dr. fővárosi ügyvéd hulláját, melynek felboncolásától a hatóság eltekintett, egy fakoporsóba tették.

Tegnap délután Paral Ferenc ügyvéd, kit az öngyilkosságról először értesítettek, Budapestről telefonon tudatta a helybeli rendőrséggel, hogy az öngyilkos özvegye ma fog ideérkezni a szintén ma végbemenő temetésre.

— **Garázdálkodó kivándorló.** Turuczko Sándor 37 éves kővár-hosszúfalvi kivándorló a rendőrség tegnap este bekísérte s a rendőrségi fogházba zárta, mivel a kivándorlói szállóban részeg állapotban be akart hatolni a nők osztályába s a verekezés közben egy üveget törtekrejtett. A szerterőpködő üvegdarabok Iskra Mária 23 éves cseledeányt is megsebesítették.

— **A „Carpathia” Fiumében.** A Cunard hajóstársaság „Carpathia” gőzöse ma reggel Liverpoolból Alexandriá és Trieszt ériátásával 96 első osztályú utassal ideérkezett.

— **A kikötőből.** Március 4—5-én. Érkezett: „Meteor” német yacht Velencéből 100 utassal; „Tisza” magyar gőzös Marseilleből 15,000 láda narancssal és 100 tonna vegyes

1909. III/6.

árval: „Carpathia“ angol gőzös Liverpoolból 96 utassal; „Campania“ osztrák gőzös North Sieldsből 2500 tonna kőszénnel.
Indult: „Meteor“ német yacht Spalatóba 103 utassal; „Ronda“ angol gőzös Londonba 90 tonna vegyes áruval; „Kolozsvár“ magyar gőzös Palermoba 3100 tonna fával; „Hungaria“ osztrák gőzös Smyrnába 150 tonna vegyes áruval.

Távirat ◀ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 5. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl.

Harmadszori olvasásban elfogadják a kereseti adójavaslatot és áttértek a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójának részletes tárgyalására.

Dániel Gábor a vicinális vasutak részére adókedvezményeket kér.

Wekerle miniszterelnök belátja, hogy a helyi érdekű vasutak nem annyira jövedelem elérésére, mint inkább a lokális érdekek istápolására épülnek. Foglalkozni fog a dologgal és gondja lesz rá, hogy e tekintetben a lehetőség szerint kedvezmények nyújtassanak.

Surmin György horvátul egy módosítást ajánl.

Wekerle nem megy bele a módosításba és visszautasítja Surmin azon állítását mintha Horvátországban a magyar vállalatokat kevésbé adóztatják meg mint a horvátokat.

Rövid vita után egészen a 20-ik szakaszig változatlanul elfogadják a javaslatot.

A minisztertanács határozata.

BUDAPEST, márc. 5. A legnap délután tartott minisztertanács egyhangú határozattal, melyhez Kossuth Ferenc is csatlakozott, elfogadta Wekerle álláspontját, mely szerint addig míg a kormány Auszriával nem tárgyal a bankkérdésben, a képviselőháztól illetve a bankbizottságtól utasításokat nem fogad el.

A minisztertanácsi határozat hatása.

BUDAPEST, márc. 5. A folyosón ma nagy csoportok alakultak, amelyek vitatkoztak a minisztertanács tegnapi határozata felett. Általában azt hiszik, hogy a minisztérium határozott állásfoglalása megnyugtatólag fog hatni a pártokra. Justh is megjelent a folyosón, körül-vették kérdésekkel, de az elnök tartózkodó volt s kitérőleg válaszolt.

Zichy Aladár kihallgatáson.

BÉCS, márc. 5. Ma délelőtt ideérkezett Zichy Aladár gróf, a király személyekörűli miniszter. Délelőtt megjelent ő felségénél külön kihallgatáson.

Ivánka mandátuma.

BUDAPEST, márc. 5. A Ház bíráló bizottsága ma Szentiványi Árpád elnöklete alatt az Ivánka Mihály választása ellen beadott panaszt tárgyalta. Az egész délelőtt a választást védő ügyvédnek beszédével telt el. Az ítélet holnapra várható.

Nagy tűz a fővárosban.

BUDAPEST, márc. 5. A soroksári uti vegyészeti gyárnak kocsikenőcs osztályában ma délből tűz támadt a gépek rossz olajozása folytán. Nemsokára az egész gyár lángban állott. A tüzet a felhalmozódott sok kanóc, fagyú és zsiradék élesztette még veszedelmesebbé. A fővárosi tűzoltóság teljes számban jelent meg a tűz helyén és emberfeletti erővel sikerült is neki a tüzet lokalizálni. A gyárnak azonban háromnegyedrészre elpusztult. Az oltásnál néhány tűzoltó sérüléseket szenvedett.

A Maros vize áradása.

LIPPA, márc. 5. A nagy hóolvadások következtében a Maros vize erősen megáradt. A folyó mentén sok száz csákánnyal felszerelt munkás dolgozik, hogy megakadályozzák a partmenti községek elöntését. Az ár több hidat sodort el.

A zágrábi nagy pör.

ZÁGRÁB, márc. 5. A nagyerb hazaárulók pöre a közönség óriási érdeklődése mellett folyt ma tovább. A karzat zsutolva volt közönséggel. A bíróság ma kezdte meg a vádlottak kihallgatását; elsőnek Pribicevics Ádámot, a horvát képviselő bátyját hallgatták ki.

A bécsi generálisok háborút akarnak.

BÉCS, márc. 5. Az itteni illekes körök nem találják megnyugtatónak Szerbia választát, mert a határon történt események a békés szándéknak épp ellenkezőjét bizonyítják.

Szerbia enged.

BÉCS, márc. 5. Belgrádból vett hivatalos értesítés szerint a szerb kormány az orosz követnek kijelentette, hogy lemond összes politikai követeléseiről és leszere, ha ugyanazt teszi Ausztria-Magyarország is. Megígéri Szerbia, hogy a jövőben kifogástalan magatartást fog tanusítani.

Montenegro is enged.

CETINJE, márc. 5. A montenegrói kormány is megkapta a nagyhatalmak intelmét és Oroszország jegyzékét. Montenegro, mely a válasza néve Szerbiával előzőleg megegyezett, ennek válaszával azonos feleletet fog adni a két jegyzékre.

Intervenció Cetinjében.

FRANKFURT, márc. 5. A Frankfurter Zeitung római tudósítója jelenti: Jó forrásból értesülök, hogy Olaszország és Oroszország az utóbbi napokban épp olyan tanácsot adott a cetinjei kormánynak, mint tegnapelőtt Belgrádban. Megintette a montenegrói kormányt, hogy óvakodjék a békét zavarni.

Minden a kihordás- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

VELENCE HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel, villanyvilágítással és fürdőkkel mérsékelt áron. **Gambrinus-étterem polgári árakkal**
A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű söreinek kimerése.
A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Lederer penzió Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után
4% netto kamatot
terít meg feleinek.
A jaradékatot a bank ön maga viseli.

VARIETE INTERNAZIONALE

Estéknént kiváló művészierők fellépte
Via Massandrina 3. Kezdeté 9 órákor.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.
Naponta a hírneves
BARCZA JENŐ
kaposvári cigányprimás zenekarának handársongya.
Az átutazó és a helybéli magyarság
legnagyobb és legkedveltebb találkozó
helye.
TULAJDONOS:
SZENTGYÖRGYI FERENC.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio
naponta nagy előadás
Teljesen új műsor.

Csak néhány napig.

Les deux Maximow

Mlle Dezon átváltozó csipkétáncosnő,
Marchillini Alfréd kómikus, Charly Lilly angol
énekesnő és táncosnő, La belle Annette nem-
zetkező énekesnő, Cis an Dis zenebohócok,
Walthon Poldi bécsi szürett, Les Darcos
duettisták a párizsi Folies Marignyből, Kosmos
nővérek táncosnők stb. stb.

Nagyszerű látványosság!
Kezdeté este 9 órákor. Belépti díj 1 kor.

Dr. Pachany A. fogorvos

Fiume (Zmajč-ház) rendel Abbaziában
(Villa Istria) minden hétfőn, szerdán,
pénteken d. u. 3-6. Minden más idő-
ben Fiumében d. e. 9-12 és d. u. 2-6.

Budapesti női szabónő

FIUME, Via Mercati 4. III. em. (Nikolaki-ház)
jutányosan készíti a legelegánsabb an-
gol és francia női kosztümöket.

A n. é. hölgyközönség
b. pártfogását kéri
SEILER R.
(a török konzul palotájában)

Globus Hirlapügynökség.

Ujság-elárusítás rögton.a
vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

Tartsák

Őnök is a kokuszdióból készült

CERES-ételzsirt

Ez nemcsak a legjobb és legtisztább hanem egyszermind a legolcsóbb és legzaporább ételzsir, is a melyet valaha vettem

Probálják meg!
Nem bánják meg!

Használt és új
zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában amit egy igazán jó és hatásos házszerzőt várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősíti és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban. Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS labororium, GYŐR.
Kapható mindenütt.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajálja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Állást keres

hidegvíz-gyógykezelő, masször és tyuk-szemvágó. Levelezőlap hívásra magánhához is jövök. Cim: Szabó J. Via Cappuccini 2. IV. em.

Megnyilt

Uj mészárszék

Vicolo della Germania 1. sz.

a de la Ville-szálloda házában.

TELEFON 1064. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a fentvezetett mészárszékben mindennap a legjobb minőségű

Friss husneműek

olcsó árak és pontos kiszolgálás mellett kerülnek kimérésre.

Valódi erdélyi tejes bányák csakis nálam kapható.

A t. közönség szives pártfogását kérve (vagyok k

tisztelettel **REICH ÖDÖN** mészáros.

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettafüvelek fadohozban!

Figyelem! Csak a „JACOBI” jelzéssel valódi! minden fadohoz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Gyermektelen házaspár részére **2 egybenyiló szoba** és közös konyha márc. 15-re kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

MOHOVICH C. A.

FIUME Via Governo TRIEST Via Ponterosso 6

Alapított 1890-ben.

A látható irásu, világhírű

Underwood írógépek

vezérképviselete.

Modern irodaberendezések. - Amerikai butor. Másoló készülékek. - Mappák. - Bélyegzők. - Bádog- s email feliratok.

Mechanikai javító műhely.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő

KORONA VENDÉGLŐT

december 1-én átvettem.

Heti étlap: Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halételek Szombat: Különféle hurkák Vasárnap: Kítinó töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 24 frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör! Tulajdonos: Ladányi György.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Corsia Deákon a pályaudvarral szemben levő

Newyork kávéházat

átvtem. Jó magyar üvegborokkal, naponta frissen csapolt sörrel és kifogástalan kávéházi italokkal szolgálom minden időben. Éjjeli 2 óráig nyitva. Estéknként cigányzene! Figyelmes kiszolgálás!

Tisztelettel **DÖMÖTÖR JÁNOS.**

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” immár **hatodik évfolyamába** jutott és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése **eredménynyel jár.**

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.